

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Srednjobosanski kanton/Kanton Središnja Bosna

**Kantonalna uprava za branioce/Kantonalna uprava za
branitelje**

Adresa: Travnik, Stanična 43, telefon: 030/518-605, 512-556,
Mail: branioci@sbk-ksb.gov.ba

Broj: 11-30-9484/23

Dana: 20.12.2023. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BIH
PREDSTAVNIČKI DOM
n/r Sekretara
Hamdije Kreševljakovića br.3
71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 26-12-2023			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	529	/23

SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
VLADA KANTONA
STRUČNA SLUŽBA
Stanična 43

PREDMET: Odgovor, dostavlja se,-
Veza- akt Stručne službe Vlade SBK broj: 15-SI/23 i akt sekretara Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine broj 05/1-02-529/23 od 11.12.2023. godine -,

Poštovani,

U vezi sa poslaničkom inicijativom broj 05/1-02-529/23 od 11.12.2023. godine koju je uputio poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine g-din Haris Silajdžić, kojom se traži da dostavimo provedbeni propis u vezi sa članom 28a. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, ističemo sljedeće:

Temeljem odredbi člana 7 . i 30. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj: 33/04, 56/05 - Ispravka, 70/07, 9/10 i 90/17) Skupština Srednjobosanskog kantona donijela je Zakon o dopunskim pravima branilaca (“Službene novine Srednjobosanskog kantona” broj: 9/14, 12/14 i 4/16), (u daljem tekstu Zakon).

Odredbom člana 9. stav (1) tačka e) Zakona određeno je da branioci imaju parvo na prednost pri zapošljavanju.

Odredbom člana 29. Zakona određeno je:

“stav (1) Ako su lica iz članova 1, 2 i 3 ovog zakona nezaposlena, ostvaruju parvo na prednost pri zapošljavanju, pod jednakim uslovima, ako ispunjavaju opće i posebne uslove za radno mjesto na koje se zapošljava.,

stav (2) Kantonalni organi uprave, kantonalne upravne ustanove i općine , kao i sva pravna lica čiji je osnivač Kanton ili općina , pri zapošljavanju , pod jednakim uslovima, daju prednost licima iz članova 1., 2., 3., 4 i 5 ovog zakona.,

stav (3) Kantonalni organi uprave, kantonalne upravne ustanove i općine , kao i sva pravna lica čiji je osnivač Kanton ili općina, pri zapošljavanju, pod jednakim uslovima, daju prednost djeci poginulih branilaca bez obaju roditelja u odnosu na sva lica iz stave (1) ovog člana”.

Shodno navedenom , prilikom prijema u radni odnos Kantonalna uprava za branioce Travnik kako je navedeno u Zakonu između ostalog, primjenjuje odredbe zakona koje regulišu navedeno pravo branilaca.

S poštovanjem!

U prilogu ovog akta:

Zakon o dopunskim pravima branilaca (prečišćeni tekst) (“Službene novine Srednjobosanskog kantona” broj: 7/16)

Dostavljeno

DIREKTOR

Esad Crnica

SLUŽBENE NOVINE KANTONA SREDIŠNJA BOSNA

Broj 7

27. lipnja 2016.
TRAVNIK

Godište XX.

S A B O R KANTONA SREDIŠNJA BOSNA

305

Na temelju članka 30. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o dopunskim pravima branitelja (*Službene novine Kantona Središnja Bosna*, broj 4/16), Zakonodavnoopravno povjerenstvo Sabora Kantona Središnja Bosna na sjednici održanoj 6. svibnja 2016. godine utvrđuje pročišćeni tekst Zakona o dopunskim pravima branitelja.

Pročišćeni tekst Zakona o dopunskim pravima branitelja obuhvaća:

- Zakona o dopunskim pravima branitelja (*Službene novine Kantona Središnja Bosna*, broj 9/14);
 - Zakon o izmjeni Zakona o dopunskim pravima branitelja (*Službene novine Kantona Središnja Bosna*, broj 12/14);
 - Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o dopunskim pravima branitelja (*Službene novine Kantona Središnja Bosna*, broj 4/16),
- u kojima je naveden dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj: 04-02-212/16
6. svibnja 2016.
Travnik

PREDSJEDNICA
ZAKONODAVNOPRAVNOG
POVJERENSTVA
Halima Crnica, v. r.

Z A K O N O DOPUNSKIM PRAVIMA BRANITELJA (PROČIŠĆENI TEKST)¹

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuju se uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava ratnih vojnih invalida i članova njihovih obitelji, članova obitelji poginulih, umrlih i nestalih branitelja (u daljnjem tekstu: obitelji poginulih, umrlih i nestalih branitelja), razvojačenih branitelja (dragovoljaca, veterana i sudionika u Domovinskom ratu) i članova njihovih obitelji te nositelja ratnih priznanja i članova njihovih obitelji koji imaju prebivalište na području Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Kanton), kao i ostala pitanja iz oblasti braniteljsko-invalidske skrbi.

(2) Pojam poginuli branitelj ili pojam šehid, u smislu ovoga Zakona, rabi se po slobodnom izboru korisnika prava.

Članak 2.

(1) Branitelj, u smislu ovoga Zakona, pripadnik je Hrvatskoga vijeća obrane, Armije Republike Bosne i Hercegovine te policije mjerodavnoga tijela unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: oružane snage) koji je sudjelovao u obrani Bosne i Hercegovine od 18. rujna 1991. godine (početka agresije na općinu Ravno) do 23. prosinca 1996. godine odnosno do prestanka neposredne ratne opasnosti i koji je razvojačen rješenjem

¹ Objavljen u „Službenim novinama Kantona Središnja Bosna“, broj 7/16

mjerodavnoga vojnoga tijela te osoba koja je sudjelovala u pripremi za obranu i u obrani Bosne i Hercegovine u razdoblju prije 18. rujna 1991. godine a koju je angažiralo mjerodavno tijelo.

(2) Sudjelovanje u obrani Bosne i Hercegovine, u smislu stavka (1) ovoga članka, jest sudjelovanje u oružanom otporu i djelovanje u izravnoj vezi s pružanjem otpora.

(3) Dragovoljac i organizator otpora, u smislu ovoga Zakona, pripadnik je vojne postrojbe koji je sudjelovao u pripremi za obranu i u obrani Bosne i Hercegovine u razdoblju do 19. lipnja 1992. godine te druga osoba koja nije bila vojni obveznik u vrijeme dragovoljnog stupanja u oružane snage i koja je ostala neprekidno u postrojbi do konca Domovinskog rata ili ju je prije razvojačilo mjerodavno vojno tijelo.

(4) Veteran, u smislu ovoga Zakona, osoba je koja je stupila u postrojbu iz stavka (1) ovoga članka od 18. rujna 1991. godine do 31. prosinca 1992. godine i neprekidno ostala u postrojbi do 23. prosinca 1995. godine ili ju je prije razvojačilo mjerodavno vojno tijelo.

(5) Sudionik u Domovinskom ratu, u smislu ovoga Zakona, je svaka osoba koja je u sastavu oružanih snaga iz stavka (1) ovoga članka provela najmanje jednu godinu neprekidno, u razdoblju od 20. lipnja 1992. godine do 23. prosinca 1995. godine.

(6) Pojmovi i definicije iz ovoga članka rabe se i primjenjuju prilikom reguliranja prava i pogodnosti u svim oblastima te na svim razinama vlasti, koje se tiču branitelja i članova njihovih obitelji.

Članak 3.

Dobitnik ratnog priznanja ili odličja, u smislu ovoga Zakona, državljanin je Bosne i Hercegovine koji se u razdoblju od 18. rujna 1991. godine do 23. prosinca 1995. godine više puta iskazao osobnom hrabrošću, požrtvovnošću i osobnim doprinosom u borbi za obranu i oslobođenje Bosne i Hercegovine odnosno koji se osobito istaknuo u oružanom suprotstavljanju agresoru ili koji je pridonio proširenju slobodnih dijelova Bosne i Hercegovine, te mu je, sukladno propisima, dodijeljeno ratno priznanje ili odličje.

Članak 4.

(1) Ratni vojni invalid državljanin je Bosne i Hercegovine koji je obavljajući vojne dužnosti i druge dužnosti za ciljeve obrane u sastavu oružanih snaga te sudjelujući u obrani Bosne i Hercegovine u razdoblju, pod uvjetima i u okolnostima iz stavka (1) članka 2. ovoga Zakona zadobio ranu, ozljedu, bolest ili pogoršanje bolesti pa je, zbog toga, nastupilo oštećenje njegova organizma najmanje za 20 %.

(2) Ratni vojni invalid je i državljanin Bosne i Hercegovine koji je, na zapovijed ili po nalogu mjerodavnoga vojnoga tijela ili tijela uprave mjerodavnoga za poslove obrane i državne sigurnosti, pod uvjetima i u okolnostima iz stavka (1) ovoga članka, zadobio ranu, ozljedu, bolest ili pogoršanje bolesti pa je, zbog toga, nastupilo oštećenje njegova organizma najmanje za 20 %.

(3) Ratni vojni invalid je i osoba koja je u razdoblju te pod uvjetima i u okolnostima iz stavaka (1) i (2) ovoga članka bila ratni zatočenik i zadobila ranu, ozljedu, bolest ili pogoršanje bolesti pa je, zbog toga, nastupilo oštećenje njezina organizma najmanje za 20 %.

(4) Ratni vojni invalid je i stranac kojemu je nastupilo oštećenje organizma u okolnostima i pod uvjetima iz stavaka (1), (2) i (3) ovoga članka.

(5) Mirnodopski vojni invalid je osoba koja je u miru, bez namjere, obavljajući vojnu dužnost zadobila ranu ili ozljedu te je, zbog toga, nastupilo oštećenje njezina organizma najmanje za 20 % odnosno kojoj je, zbog bolesti ili pogoršanja bolesti, nastupilo oštećenje organizma najmanje za 60 % u razdoblju od 24. prosinca 1996. godine do 1. siječnja 2006. godine, i to:

a) vojna osoba na služenju obveznog vojnog roka;

b) pitomac u vojnoj školi;

c) pripadnik pričuvnoga sastava za vrijeme vojne dužnosti.

(6) S braniteljima, u smislu ovoga Zakona, izjednačeni su, u pravima, sudionici u Narodnooslobodilačkom antifašističkom ratu 1941. – 1945. godine, čiji je status utvrđen rješenjem mjerodavnoga tijela.

(7) S mirnodopskim vojnim invalidom, u smislu ovoga Zakona, izjednačen je, u pravima, mirnodopski vojni invalid čiji je status utvrđen rješenjem mjerodavnoga tijela prema propisima koji su se primjenjivali do 6. travnja 1992. godine.

Članak 5.

(1) Obitelj poginulog, umrlog i nestalog branitelja obitelj je osobe koja je poginula, umrla ili nestala pod uvjetima i u okolnostima iz članaka 2. i 4. ovoga Zakona odnosno osobe umrle do 23. prosinca 1996. godine od posljedica ranjavanja, ozljeđivanja ili bolesti zadobivene pod uvjetima i u okolnostima iz članka 4. ovoga Zakona.

(2) Obitelj poginule ili umrle osobe iz stavka (5) članka 4. ovoga Zakona ostvaruje određena prava pod uvjetima i na način koji vrijede za obitelj umrlog ratnog vojnog invalida.

Članak 6.

Nosilac ratnoga odličja, u smislu ovoga Zakona, branitelj je kojemu je dodijeljeno ratno odličje:

Red hrvatskog trolista	Značka Zlatni ljiljan
Red bana Jelačića	Orden slobode
Red Nikole Šubića Zrinskog	Orden heroja oslobođilačkog rata
Red kneza Domagoja, s ogrlicom	Orden oslobođenja
Red hrvatskog pletera	Orden zlatnog grba s mačevima
Velered kraljice Jelene, s lentom i Danicom	Orden zlatnog ljiljana sa zlatnim vijencem
Velered kralja Petra Krešimira IV., s lentom i Danicom	Orden zlatnog ljiljana sa srebrenim vijencem
Red hrvatskog križa	Medalja za hrabrost
Red Zrinskog i Frankopana, sa srebrnim vijencem	Medalja pobjede
Spomenica Domovinskog rata	Medalja otpora
Spomenica Domovinske zahvalnosti	Medalja za vojne zasluge
Medalja Oluja	Policijska medalja za hrabrost
Medalja Ljeto	Zlatna policijska značka – zvijezda
Medalja Maestral	Srebrna policijska zvijezda
	Srebrni štit

Članak 7.

Propisima iz oblasti obrane utvrđuje se tko se smatra pripadnikom oružanih snaga i vojnom osobom te što se smatra vojnom službom i obavljanjem vojne dužnosti za ciljeve obrane, kao i sva ostala pitanja u vezi sa svojstvom i statusom pripadnika oružanih snaga.

Članak 8.

Ako mirmodopski vojni invalid naknadno zadovolji uvjete za stjecanje svojstva ratni vojni invalid, na osnovi sudjelovanja u oružanim snagama, stječe svojstvo ratni vojni invalid, a invaliditet mu se utvrđuje prema ukupnom oštećenju organizma prema objema osnovama.

II. DOPUNSKA PRAVA BRANITELJA

Članak 9.

(1) Branitelji i članovi njihovih obitelji s područja Kantona ostvaruju:

1. pravo na zdravstvenu zaštitu;
2. pravo na topličko i klimatsko liječenje;
3. pravo na naknadu putnih troškova radi liječenja u inozemstvu;
4. pravo na osnovi promijenjene radne sposobnosti;
5. pravo na prednost pri zapošljavanju;
6. pravo na besplatne obvezne udžbenike za redovito školovanje;
7. pravo na prednost pri upisu u obrazovne ustanove;
8. pravo na stipendiranje;
9. pravo na prednost pri smještaju u učeničke i studentske domove;
10. pravo na prilagodbu ulaza u stan za osobe u invalidskim kolicima;
11. pravo na oslobođenje od obveze plaćanja dijela naknade za pogodnosti uporabe građevinskog zemljišta, naknade za uređenje građevinskog zemljišta i naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište;
12. pravo na prednost pri zakupu ili otkupu poslovnoga prostora;
13. pravo na pomoć u stambenom zbrinjavanju;
14. pravo na potporu u smrtnom slučaju;
15. pravo na podizanje nadgrobnoga spomenika;
16. pravo na novčanu potporu;
17. pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti;
18. pravo na prednost pri korištenju programa mjerodavne Službe za zapošljavanje Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Služba).

(2) Osobe iz članaka 1. i 2. ovoga Zakona ostvarivat će prava utvrđena točkama 17. i 18. stavka (1) ovoga članka prema propisima institucija mjerodavnih u oblasti zapošljavanja.

Članak 10.

(1) U slučaju smrti dobitnika ratnog priznanja članovi njegove obitelji osim prava iz članka 9. ovoga Zakona ostvaruju i pravo na obavijest o smrti, preko javnih medija, na organiziranje pogreba uz državne počasti i pravo na grobno mjesto na lokaciji za zaslužne ličnosti.

(2) Osoba odlikovana ratnim priznanjem ili odličjem ima prednost pod jednakim uvjetima, u okviru braniteljske kategorije, prilikom ostvarivanja:

- a) prava pri zapošljavanju;
- b) prava pri upisu u obrazovnu ustanovu;
- c) prava pri dodjeli stipendije;
- d) prava pri smještaju u učenički i studentski dom;
- e) prava pri zakupu ili otkupu poslovnoga prostora;
- f) prava na pomoć u stambenom zbrinjavanju.

(3) Prednost pod jednakim uvjetima, u smislu ovoga Zakona, prednost je pod jednakim uvjetima u okviru braniteljske kategorije kojoj pripada odlikovana osoba iz članka 3. ovoga Zakona (razvojačeni branitelj, ratni vojni invalid te članovi obitelji poginulog, umrlog ili nestalog branitelja).

1. Pravo na zdravstvenu zaštitu

Članak 11.

(1) Osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu iz obvezatnog zdravstvenog osiguranja sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (*Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine*, broj: 46/10 i 75/13) i Zakona o zdravstvenom osiguranju (*Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine*, broj: 30/97, 7/02, 7/08 i 48/11), kao i odgovarajućim kantonalnim propisima iz oblasti zdravstvenoga osiguranja, osim ako je ovim Zakonom ili drugim propisom drugačije propisano.

(2) Djeca, posvojena djeca i pastorčad poginulih, umrlih i nestalih branitelja ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu dok su na redovitom školovanju, a najdulje do navršениh 25 godina života.

(3) Ako osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona ne mogu ostvariti pravo na zdravstvenu zaštitu iz stavka (1) ovoga članka, ostvarit će pravo na zdravstvenu zaštitu na temelju ovoga Zakona, pri čemu će obveznik uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje biti Kanton – Kantonalna uprava za branitelje.

(4) Doprinos za zdravstveno osiguranje iz stavka (1) ovoga članka utvrdit će Sabor Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Sabor Kantona), na usuglašen prijedlog Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Zavod za zdravstveno osiguranje) i Kantonalne uprave za branitelje (u daljnjem tekstu: Kantonalna uprava).

Članak 12.

Ako mjerodavna kantonalna zdravstvena ustanova nije osnovala posebnu službu za praćenje, prevenciju i liječenje osoba oboljelih od posttraumatskoga stresa, dužna je u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona osnovati posebnu službu te osobama iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona osigurati prednost bez čekanja u redu.

Članak 13.

(1) Općinska služba mjerodavna za poslove braniteljsko-invalidske skrbi dužna je, u roku od 30 dana od kada osoba iz stavka (3) članka 11. ovoga Zakona podnese zahtjev za ostvarivanje prava na zdravstveno osiguranje, donijeti rješenje o priznavanju prava ako se u postupku dokaže da podnositelj zahtjeva to pravo nije mogao ostvariti prema drugoj osnovi.

(2) Osoba iz stavka (3) članka 11. ovoga Zakona ne može ostvariti pravo na zdravstvenu zaštitu na osnovi ovoga Zakona:

- a) ako je korisnica mirovine;
- b) ako je u radnome odnosu;
- c) ako se bavi privatnom djelatnošću;
- d) ako je na evidenciji nezaposlenih osoba i ima zdravstveno osiguranje prema toj osnovi.

(3) Osoba iz stavka (3) članka 11. ovoga Zakona ne može ostvariti pravo na zdravstveno osiguranje ako je njezin bračni drug korisnik mirovine, ako je u radnome odnosu ili se bavi privatnom djelatnošću.

(4) O žalbi na prvostupanjsko rješenje o ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu odlučuje Kantonalna uprava.

Članak 14.

Ratni vojni invalidi i mirnodopski vojni invalidi, s 20 % invaliditeta i više, uključujući bračnoga druga i djecu invalida, te obitelji poginulih branitelja, dobitnici ratnih priznanja i odličja, kao i razvojačeni branitelji i članovi njihovih obitelji koji nisu u radnome odnosu ne sudjeluju u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite.

Članak 15.

(1) Pravo na ortopedsko pomagalo ima ratni vojni invalid kojemu je rješenjem mjerodavnoga tijela uprave utvrđeno pravo na ortopedski dodatak.

(2) Pravo na ortopedsko pomagalo osoba iz stavka (1) ovoga članka ostvaruje za tjelesno oštećenje za koje ima pravo na ortopedski dodatak.

(3) U plaćanju ortopedskih pomagala iz stavka (1) ovoga članka sudjeluje i Zavod za zdravstveno osiguranje, u iznosu koji je propisan Odlukom o udjelu osiguranih osoba u troškovima nabave ortopedskih i drugih pomagala i materijala za ugradnju, na području Županije Središnja Bosna (*Službene novine Županije Središnja Bosna*, broj 14/02), koju je donio Sabor Kantona.

(4) Ortopedska pomagala koja se plaćaju su: podlaktična, nadlaktična, potkoljениčna, natkoljениčna i očna proteza, proteza za šaku, stopalna proteza i proteza za prste te invalidska kolica, štake, gumice za štake, rohojastuk, antidekubitalni madrac, aparat za hodanje, slušni aparat, korzet, pomagala za potrebe paraplegičara i ostala ortopedska pomagala.

(5) Način i postupak ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i ortopedska pomagala uredit će Kantonalna uprava svojim pravilnikom.

2. Pravo na topličko i klimatsko liječenje

Članak 16.

Topličko i klimatsko liječenje, sukladno ovome Zakonu, liječenje je (medicinska rehabilitacija) u specijaliziranim zdravstvenim ustanovama gdje se u liječenju primjenjuje i prirodni faktor ili se liječi prirodnim faktorom.

Članak 17.

(1) O pravu na topličko i klimatsko liječenje osoba iz članka 18. ovoga Zakona odlučuje Kantonalna uprava.

(2) O pravu na topličko i klimatsko liječenje osoba iz članaka 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona čije je zdravstveno stanje akutno odlučuje Zavod za zdravstveno osiguranje.

Članak 18.

(1) Ratni vojni invalid sa 100 %-tnom invalidnošću potpuno slijep, s pratiteljem, i paraplegičar, bez pratitelja, imaju pravo na topličko i klimatsko liječenje jednom godišnje.

(2) ~~Ratni vojni invalid s potkoljениčnom ili natkoljениčnom amputacijom, amputacijom jedne ruke ili obiju ruku te roditelji dva ili više poginulih branitelja imaju pravo na topličko i klimatsko liječenje jednom godišnje.~~

(3) Dobitnik ratnog priznanja i odličja s potkoljениčnom ili natkoljениčnom amputacijom ili s amputacijom jedne ruke ili obiju ruku ima pravo na topličko i klimatsko liječenje jednom godišnje.

(4) Osobe iz članaka 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona koje su nakon prestanka Rata i neposredne ratne opasnosti odnosno nakon razvojačenja, zbog bolesti ili ozljede, izgubile dio tijela (amputacijom) ili su potpuno nepokretne imaju pravo na topličko i klimatsko liječenje, i to nepokretne osobe jednom godišnje, a osobe s amputacijom dijela tijela jedanput u dvije godine.

(5) Liječenje iz stavaka (1), (2), (3) i (4) ovoga članka može trajati najdulje 15 dana.

(6) Ratnom vojnom invalidu paraplegičaru može se produljiti liječenje iz stavka (5) ovoga članka najdulje još 15 dana ako to predloži liječnički konzilij ustanove u kojoj se liječi.

(7) Sredstva za topličko i klimatsko liječenje iz stavaka od (1) do (6) ovoga članka osiguravaju se u Proračunu Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Proračun Kantona).

(8) Način i postupak ostvarivanja prava na topličko i klimatsko liječenje podrobnije će urediti Kantonalna uprava svojim pravilnikom.

Članak 19.

(1) Radi ostvarivanja prava iz članka 18. ovoga Zakona, ugovore o topličkom i klimatskom liječenju Kantonalna uprava sklapa sa ustanovama i gospodarskim društvima iz članka 16. ovoga Zakona.

(2) Ugovorima iz stavka (1) ovoga članka poglavito se utvrđuju opseg te kvaliteta zdravstvenih i ostalih usluga koje ustanove i gospodarska društva iz stavka (1) ovoga članka pružaju korisnicima usluga, kao i druga međusobna prava i obveze.

3. Pravo na naknadu putnih troškova radi liječenja u inozemstvu

Članak 20.

(1) Pravo na naknadu troškova prijevoza za odlazak u inozemstvo na liječenje i povratak nakon završetka liječenja imaju osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona ako to liječenje nije moguće obaviti u Bosni i Hercegovini.

(2) Liječenje izvan granica Bosne i Hercegovine odobrava Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: federalni Zavod za zdravstveno osiguranje).

(3) Ako je osoba iz stavka (1) ovoga članka korisnica prava na dodatak za njegu i pomoć druge osobe, pravo na naknadu putnih troškova radi liječenja u inozemstvu ima i osoba koja s njom putuje kao pratitelj.

(4) Naknada putnih troškova radi liječenja u inozemstvu iznosi jednu prosječnu plaću iz prethodne godine, na razini Kantona, a isplaćuje se jednom tijekom godine bez obzira na broj odlazaka u inozemstvo na liječenje.

(5) Sredstva za naknadu putnih troškova radi liječenja u inozemstvu osiguravaju se u Proračunu Kantona.

Članak 21.

Uvjete, način i postupak ostvarivanja prava na naknadu troškova liječenja u inozemstvu podrobnije će urediti Kantonalna uprava svojim pravilnikom.

4. Pravo na osnovi promijenjene radne sposobnosti

Članak 22.

(1) Nezaposleni ratni vojni invalid koji je zadobio ranu, povredu, ozljedu ili bolest na osnovi koje mu je priznat status ratni vojni invalid ima pravo, na osnovi promijenjene radne sposobnosti, na profesionalnu rehabilitaciju, uključujući i školovanje za obavljanje poslova za koje se traži viša stručna sprema od one koju ratni vojni invalid ima ako, prema općoj naobrazbi, životnoj dobi, zdravstvenome stanju i drugim okolnostima, zadovoljava uvjete za uspješnu profesionalnu rehabilitaciju.

(2) Nezaposleni razvojačeni branitelj kojemu je, zbog bolesti ili ozljede, došlo do težeg oštećenja organizma ima pravo, na osnovi preostale radne sposobnosti, na profesionalnu rehabilitaciju, uključujući i školovanje za obavljanje poslova za koje se traži viša stručna sprema od one koju ima ako, prema općoj naobrazbi, životnoj dobi, zdravstvenome stanju i drugim okolnostima, zadovoljava uvjete za uspješnu rehabilitaciju.

Članak 23.

(1) Poticaj zapošljavanju ostvaruju osobe s invaliditetom kroz profesionalnu rehabilitaciju za obavljanje prijašnjeg ili drugog zanimanja.

(2) Kantonalna uprava će, u suradnji sa Službom za zapošljavanje, raditi na pronalaženju mogućnosti financiranja programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom.

(3) ~~Financiranje programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom iz stavka (2) ovoga članka pobliže će se urediti propisima koje će donijeti Kantonalna uprava i Služba za zapošljavanje, svatko u okvirima svoje mjerodavnosti.~~

(4) Propise iz svoje mjerodavnosti Služba za zapošljavanje donijet će u roku od šest mjeseci od dana objave ovoga Zakona.

Članak 24.

(1) Na zahtjev ratnog vojnog invalida i razvojačenoga branitelja, pravo na profesionalnu rehabilitaciju utvrđuje se na osnovi nalaza, ocjene i mišljenja povjerenstva stručne ustanove za ocjenjivanje radne sposobnosti, sukladno propisima iz oblasti mirovinskog i invalidskog osiguranja.

(2) Povjerenstvo iz stavka (1) ovoga članka dužno je u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva ratnog vojnog invalida i razvojačenoga branitelja ocijeniti njegovu radnu sposobnost te o tome, u daljnjem roku od osam dana, napismeno obavijestiti razvojačenoga branitelja i općinsku službu za upravu, za braniteljsko-invalidsku skrb (u daljnjem tekstu: općinska služba) prema mjestu prebivališta razvojačenoga branitelja.

Članak 25.

(1) Općinska služba za poslove braniteljsko-invalidske skrbi koja je mjesno mjerodavna prema prebivalištu ratnog vojnog invalida dužna je uputiti ratnog vojnog invalida na profesionalnu rehabilitaciju u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva ratnog vojnog invalida odnosno odmah na početku određenoga oblika profesionalne rehabilitacije ako to zahtjeva rok dulji od 30 dana.

(2) Općinska služba dužna je uputiti razvojačenoga branitelja na profesionalnu rehabilitaciju najkasnije u roku od 60 dana od dana stjecanja prava na profesionalnu rehabilitaciju.

Članak 26.

(1) Sva tijela državne uprave na području Kantona, kao i javne ustanove, javna poduzeća i druge pravne osobe u vlasništvu države odnosno koje se financiraju iz proračuna bilo koje razine vlasti dužni su primiti na profesionalnu rehabilitaciju ratnog vojnog invalida kojega uputi služba mjerodavna za poslove braniteljsko-invalididske skrbi.

(2) Kantonalna tijela uprave i kantonalne upravne organizacije te općine, kao i sve pravne osobe čiji je osnivač Kanton ili općina koji se financiraju iz proračuna s udjelom od najmanje 25 % dužni su primiti na profesionalnu rehabilitaciju razvojačenoga branitelja kojega uputi kantonalno tijelo mjerodavno za braniteljska pitanja, na prijedlog općinske službe.

(3) Prava, uvjete i postupak ostvarivanja prava iz stavaka (1) i (2) ovoga članka te plan i program profesionalne rehabilitacije svojim općim aktima uredit će subjekt iz stavka (2) ovoga članka.

(4) Ratni vojni invalid i pravna osoba u kojoj se nalazi na profesionalnoj rehabilitaciji sklopit će posebni ugovor kojim će urediti međusobna prava i obveze.

(5) Pravna osoba iz stavaka (1) i (2) ovoga članka ne naplaćuje nikakvu naknadu za obavljanje profesionalne rehabilitacije.

Članak 27.

Prilikom ostvarivanja prava na osnovi promijenjene radne sposobnosti prednost imaju ratni vojni invalidi paraplegičari sa 100 %-tnim invaliditetom, a nadalje prema postotku invaliditeta i, na kraju, razvojačeni branitelji.

Članak 28.

Uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju na osnovi preostale radne sposobnosti, kao i osiguranje sredstava za financiranje profesionalne rehabilitacije propisuju se posebnim pravilnikom koji donosi kantonalno tijelo mjerodavno za poslove braniteljsko-invalididske skrbi, u suradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje.

5. Pravo na prednost pri zapošljavanju

Članak 29.

(1) Ako su osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona nezaposlene, ostvaruju pravo na prednost pri zapošljavanju, pod jednakim uvjetima, ako zadovoljavaju opće i posebne uvjete za radno mjesto na koje se zapošljava.

(2) Kantonalna tijela uprave, kantonalne upravne organizacije i općine, kao i sve pravne osobe čiji je osnivač Kanton ili općina pri zapošljavanju pod jednakim uvjetima daju prednost osobama iz članaka 1., 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona.

(3) Kantonalna tijela uprave, kantonalne upravne organizacije i općine, kao i sve pravne osobe čiji je osnivač Kanton ili općina pri zapošljavanju pod jednakim uvjetima daju prednost djeci poginulih branitelja bez obaju roditelja u odnosu na sve osobe iz stavka (1) ovoga članka.

6. Pravo na besplatne obvezne udžbenike za redovito školovanje

Članak 30.

(1) Pravo na besplatne udžbenike za redovito školovanje u osnovnoj školi imaju djeca osoba iz članaka 2., 3., 4., i 5. ovoga Zakona pod uvjetom da su njihovi roditelji korisnici stalne socijalne skrbi.

(2) Djecu osoba iz stavka (1) ovoga članka koje su korisnice stalne socijalne skrbi oslobađa se plaćanja upisnina ili drugih vrsta naknada tijekom redovitog školovanja u osnovnoj školi.

(3) Pravo na besplatne obvezne udžbenike ostvaruje se u Ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i športa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo obrazovanja).

7. Pravo na prednost pri upisu u obrazovne ustanove

Članak 31.

(1) Osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona i njihova djeca imaju pravo na prednost, pod jednakim uvjetima, pri upisu u obrazovne ustanove čiji je osnivač Kanton ili općina.

(2) Pravo na prednost pri upisu u obrazovne ustanove podrazumijeva da će obrazovna ustanova, pod jednakim uvjetima, dati prednost pri upisu osobama iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona.

Članak 32.

(1) Ako djeca poginulih branitelja, ratnih vojnih invalida i nezaposlenih razvojačenih branitelja redovito završe razred i upisuju se u sljedeći razred, ne plaćaju naknadu za upis.

(2) Sredstva za plaćanje naknade za upis djece iz stavka (1) ovoga članka osiguravaju se u Proračunu Kantona.

(3) Način ostvarivanja prava koja su propisana člancima 30. i 31. ovoga Zakona te ovim člankom Ministarstvo obrazovanja utvrdit će svojim propisom.

(4) Propis iz stavka (3) ovoga članka Ministarstvo obrazovanja donijet će u roku od šest mjeseci od dana objave ovoga Zakona.

8. Pravo na stipendiranje

Članak 33.

(1) Djeca branitelja iz članaka 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona do navršenih 25 godina života imaju pravo na stipendiranje za vrijeme redovitoga studija.

(2) Postupak dodjele stipendija prema stavku (1) ovoga članka provodi povjerenstvo koje imenuje Kantonalna uprava.

(3) Uvjete, način i postupak ostvarivanja prava na stipendiranje propisuje se pravilnikom koji donosi Kantonalna uprava.

9. Pravo na prednost pri smještaju u učeničke i studentske domove

Članak 34.

(1) Pravo na prednost pri smještaju u učeničke i studentske domove imaju osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona ako su redoviti učenici srednjih škola ili redoviti studenti visokoškolskih ustanova.

(2) Pravo na prednost pri smještaju u učeničke i studentske domove osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona ostvaruju dodjelom dodatnih bodova na osnovi statusa osoba iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona.

(3) Pravo na prednost iz stavka (1) ovoga članka ostvaruje se potvrdom koju izdaje, na osnovi službenih evidencija, općinska služba mjerodavna za braniteljsko-invalidsku skrb.

10. Pravo na prilagodbu ulaza u stan za osobe u invalidskim kolicima

Članak 35.

(1) Ratni vojni invalid I. stupnja, korisnik tuđe njege i pomoći koji nije sposoban za kretanje bez invalidskih kolica, ima pravo na uklanjanje arhitektonsko-urbanističkih barijera radi prilaska stambenoj zgradi u kojoj stanuje i ulaska u nju te radi uporabe stana.

(2) Pravo iz stavka (1) ovoga članka može se ostvariti jedanput, samo ako se radi o stambenoj jedinici u vlasništvu ratnog vojnog invalida iz stavka (1) ovoga članka.

(3) Osobama iz stavka (1) ovoga članka slobodan i nesmetan pristup službenim i drugim prostorijama namijenjenim pružanju usluga građanima odnosno u kojima građani ostvaruju svoja prava dužna su osigurati tijela državne službe, sudovi, javne ustanove, institucije i javna poduzeća.

(4) Slobodan, nesmetan pristup te kretanje parkovima, pločnicima te drugim javnim površinama osobama iz stavka (1) ovoga članka dužne su osigurati općine.

(5) Sredstva, projekte i dokumentaciju za ostvarivanje prava iz stavka (1) ovoga članka osigurava općina na čijem području se nalazi stambena jedinica.

(6) Sredstva, projekte i dokumentaciju za ostvarivanje prava iz stavka (3) ovoga članka osigurat će pravna osoba iz stavka (3) ovoga članka.

11. Pravo na oslobođenje od obveze plaćanja dijela naknade za pogodnosti uporabe građevinskog zemljišta, naknade za uređenje građevinskog zemljišta i naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište

Članak 36.

(1) Pravo na oslobođenje od obveze plaćanja dijela naknade za pogodnosti uporabe građevinskog zemljišta, naknade za uređenje građevinskog zemljišta i naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište ostvaruje se u općini gdje se nalazi građevinsko zemljište.

(2) Uvjete, način i postupak ostvarivanja prava iz stavka (1) ovoga članka utvrdit će općine svojim propisom.

12. Pravo na prednost pri zakupu ili otkupu poslovnoga prostora

Članak 37.

(1) Pravo na prednost pri zakupu i otkupu poslovnoga prostora imaju osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona ako je vlasnik predmetnoga poslovnoga prostora tijelo državne uprave bilo koje razine vlasti te javna ustanova, javno poduzeće, dioničarsko društvo ili druga pravna osoba koja se dijelom financira iz proračuna bilo koje razine vlasti u Bosni i Hercegovini.

(2) Ako prvi put rješavaju stambeno pitanje kupnjom stana ili kuće, osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona oslobađa se obveze plaćanja poreza na promet nekretnina ako imaju prebivalište na području Kantona.

13. Pravo na pomoć u stambenom zbrinjavanju

Članak 38.

Pravo na pomoć u stambenom zbrinjavanju ostvaruju osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona prema pravu prvenstva kako slijedi:

- a) djeca poginulih, umrlih i nestalih branitelja, bez obaju roditelja, te ratni vojni invalidi sa 100 %-tnim oštećenjem organizma, I. skupine invaliditeta;
- b) obitelji s dva poginula, umrla i nestala branitelja i više poginulih, umrlih i nestalih branitelja te ratni vojni invalidi sa 100 %-tnim oštećenjem organizma, II. skupine invaliditeta;
- c) obitelji poginulih, umrlih i nestalih branitelja te ratni vojni invalidi s 90 %-tnim, 80 %-tnim i 70 %-tnim oštećenjem organizma;
- d) ostali ratni vojni invalidi;
- e) razvojačeni branitelji.

Članak 39.

U financiranju izgradnje stambenih objekata koji su namijenjeni braniteljskim populacijama Kantonalna uprava sudjelovat će prinjereno svojim mogućnostima.

Članak 40.

(1) Financijska sredstva za stambeno zbrinjavanje dodjeljivat će se osobama iz članaka 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona koje nemaju riješeno stambeno pitanje ili im stambeno pitanje nije riješeno na odgovarajući način.

(2) Uvjete, način i postupak dodjele finansijskih sredstava iz stavka (1) ovoga članka propisat će Kantonalna uprava svojim pravilnikom.

Članak 41.

(1) Pravo na dodjelu odgovarajućega stana u vlasništvo imaju osobe iz članaka 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona koje imaju prebivalište na području Kantona neprekidno najmanje tri godine u razdoblju od 18. rujna 1991. godine do stupanja na snagu ovoga Zakona a nemaju riješeno stambeno pitanje.

(2) Pravo iz stavka (1) ovoga članka može se ostvariti isključivo ako Kantonalna uprava raspolaže stambenim fondom ili gradi stambenu jedinicu za osobe iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 42.

(1) Osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona čije je stambeno pitanje riješeno na način koji ne zadovoljava njihove potrebe ostvaruju pravo iz članka 41. ovoga Zakona pod uvjetom da stan kojim raspolažu stave na raspolaganje Kantonalnoj upravi.

(2) Pravo iz članka 41. ovoga Zakona gubi osoba koja bez opravdanoga razloga odbije odgovarajući stan.

14. Pravo na potporu u smrtnom slučaju

Članak 43.

(1) U slučaju smrti nezaposlenoga ratnog vojnog invalida i razvojačenoga branitelja te dobitnika ratnoga priznanja i odličja članovi obitelji koji su s tom osobom u vrijeme njezine smrti živjeli u zajedničkome kućanstvu imaju pravo na potporu u iznosu jedne prosječne mjesečne netoplaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine u prethodnoj godini, prema podacima Federalnoga zavoda za statistiku.

(2) Pravo iz stavka (1) ovoga članka mogu ostvariti članovi obitelji koji su s tom osobom u vrijeme njezine smrti živjeli u zajedničkome kućanstvu ako pravo na potporu u slučaju smrti ratnog vojnog invalida nisu ostvarili prema odredbama članka 25. Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji.

(3) Uvjete, način i postupak ostvarivanja prava na potporu u smrtnom slučaju propisuje se pravilnikom koji donosi Kantonalna uprava.

15. Pravo na podizanje nadgrobnoga spomenika

Članak 44.

(1) Pripadniku oružanih snaga koji je poginuo, nestao ili umro tijekom agresije na Bosnu i Hercegovinu u razdoblju od 18. rujna 1991. godine do 23. prosinca 1996. godine i pokopan na području Kantona Kantonalna uprava podiže nadgrobni spomenik sukladno idejnom rješenju jedinstvenoga nadgrobnoga spomenika za poginulog branitelja.

(2) Kantonalna uprava može odobriti podizanje nadgrobnoga spomenika i za pripadnike oružanih snaga Bosne i Hercegovine iz stavka (1) ovoga članka koji su pokopani izvan područja Kantona a koji su početkom agresije na Bosnu i Hercegovinu imali prebivalište na području Kantona.

(3) Članovi obitelji poginulog branitelja iz stavka (1) ovoga članka koji svojim sredstvima podignu jedinstveni nadgrobni spomenik imaju pravo na naknadu troškova, u iznosu i prema dinamici isplate koje utvrdi Kantonalna uprava, pod uvjetom da su podignuli jedinstveni nadgrobni spomenik sukladan idejnom rješenju jedinstvenoga nadgrobnoga spomenika ili ako su podignuli nadgrobni spomenik čija ukupna vrijednost prelazi cijenu jedinstvenoga nadgrobnoga spomenika.

(4) Kantonalna uprava isplaćuje troškove podizanja nadgrobnoga spomenika čija ukupna vrijednost prelazi cijenu jedinstvenoga nadgrobnoga spomenika samo do iznosa cijene jedinstvenoga nadgrobnoga spomenika.

16. Pravo na novčanu potporu

Članak 45.

(1) Osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona imaju pravo na novčanu potporu na osnovi podnesenoga zahtjeva i dokaza iz kojih proizlazi da se ta osoba našla u iznimno teškoj zdravstvenoj i materijalnoj situaciji.

(2) Financijska sredstva za novčanu potporu odobravaju se za liječenje osobe iz stavka (1) ovoga članka ili zbog teške materijalne situacije ako je osoba iz stavka (1) ovoga članka korisnica stalne socijalne skrbi ili dječjeg doplatka.

(3) Uvjete, način i postupak ostvarivanja prava na novčanu potporu utvrđuje se na temelju pravilnika koji donosi Kantonalna uprava, sukladno raspoloživim financijskim sredstvima.

Članak 46.

(1) Kantonalna uprava će, u okviru posebnoga programa, sudjelovati u financiranju kantonalnih braniteljskih organizacija, na osnovi njihovih planova i programa rada te financijskih planova za tekuću godinu i izvješća o radu u prethodnoj godini, u visini do 0,4 % od ukupnoga iznosa Proračuna Kantona.

(2) Pravo na financiranje iz stavka (1) ovoga članka imaju kantonalne braniteljske organizacije koje u svome sastavu imaju najmanje osam općinskih organizacija.

Članak 47.

(1) U Proračunu Kantona osiguravaju se financijska sredstva za sufinanciranje:

- a) izgradnje i uređenja groblja u koja su pokopani poginuli branitelji;
- b) izgradnje i uređenja spomen-obilježja poginulim braniteljima;
- c) izgradnje objekata za psiho-socijalno liječenje branitelja;
- d) obilježavanja obljetnica, značajnih događaja i sjećanja na značajne osobe u vezi s Domovinskim ratom;
- e) organiziranja vjerskih i tradicionalnih načina odavanja počasti poginulim braniteljima;
- f) održavanja športskih igara ratnih vojnih invalida;
- g) rada kantonalnih braniteljskih organizacija.

(2) Uvjete, način i postupak ostvarivanja prava iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje se propisima koje donosi Vlada Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: Vlada Kantona) na prijedlog Kantonalne uprave.

(3) Odluku o sufinanciranju iz stavka (1) ovoga članka donosi Vlada Kantona.

17. Pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti

Članak 48.

Razvojačeni branitelj, ratni vojni invalid i dobitnik ratnog priznanja koji se vodi u evidenciji Službe za zapošljavanje ima pravo na naknadu zbog nezaposlenosti prema propisima iz oblasti zapošljavanja.

18. Pravo na prednost pri korištenju programa mjerodavne Službe za zapošljavanje

Članak 49.

Pravo na prednost pri korištenju programa mjerodavne Službe za zapošljavanje imaju osobe iz članaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona.

III. MJERODAVNOST ZA RJEŠAVANJE O ZAHTJEVIMA ZA OSTVARIVANJE PRAVA PREMA OVOME ZAKONU

Članak 50.

(1) Radi ostvarivanja prava prema ovome Zakonu, osobama iz članka 1., 2. i 3. ovoga Zakona osigurava se dvostupnost postupka.

(2) Zahtjeve za ostvarivanje prava koja se financiraju iz općinskoga proračuna podnosi se mjerodavnoj općinskoj službi.

(3) Zahtjev za ostvarivanje prava iz točaka 17. i 18. članka 9. ovoga Zakona podnosi se Službi za zapošljavanje prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva.

(4) O ostvarivanju prava iz točaka 10. i 11. stavka (1) članka 9. te stavka (1) članka 10. ovoga Zakona koja se financiraju iz općinskoga proračuna odlučuje mjerodavna općinska služba.

Članak 51.

(1) O ostvarivanju prava iz točaka 1., 2., 3., 4., 8., 13., 14., 15. i 16. stavka (1) članka 9. ovoga Zakona, koja se financiraju iz Proračuna Kantona, odlučuje Kantonalna uprava.

(2) O pravima iz točaka 2., 3., 4., 13., 14., 15. i 16. navedenih u stavku (1) ovoga članka Kantonalna uprava donosi rješenje.

(3) Rješenje Kantonalne uprave iz stavka (2) ovoga članka konačno je i na njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom mjerodavnom kantonalnom sudu u roku od 30 dana od dana primitka rješenja.

Članak 52.

Službenu evidenciju o korisnicima prava prema ovome Zakonu koja se financiraju iz općinskoga proračuna vodi općinska služba mjerodavna za poslove braniteljsko-invalidske skrbi, a o korisnicima prava koja se financiraju iz Proračuna Kantona evidenciju vodi Kantonalna uprava.

IV. OSTVARIVANJE I PRESTANAK PRAVA UTVRĐENIH OVIM ZAKONOM

Članak 53.

(1) Prava iz ovoga Zakona mogu ostvariti osobe iz članka 1., 2. i 3. ovoga Zakona pod uvjetom da ih ne mogu ostvariti prema drugoj osnovi.

(2) Prava utvrđena ovim Zakonom mogu se koristiti dok postoje uvjeti propisani za korištenje tih prava i ne mogu se nasljeđivati niti prenositi na druge osobe.

Članak 54.

~~Prestanak svojstva ratni vojni invalid, član obitelji poginulog branitelja i obitelji umrlog ratnog vojnog invalida – korisnik prava na osobnu odnosno obiteljsku invalidninu sukladno važećim federalnim propisima povlači i prestanak prava utvrđenih ovim Zakonom ako su ta prava ostvarena na osnovi federalnoga propisa.~~

V. SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA UTVRĐENIH OVIM ZAKONOM

Članak 55.

(1) Financijska sredstva za ostvarivanje prava utvrđenih ovim Zakonom osiguravaju se u Proračunu Kantona, osim za ostvarivanje prava iz točaka 10. i 11. stavka (1) članka 9. te stavka (1) članka 10. ovoga Zakona, koja se osiguravaju u općinskome proračunu.

(2) Financijska sredstva za ostvarivanje prava propisanih točkama 17. i 18. stavka (1) članka 9. ovoga Zakona osiguravaju se u mjerodavnoj Službi za zapošljavanje.

Članak 56.

Radi ostvarivanja prava propisanih ovim Zakonom, utvrđuje se pravo prvenstva kako slijedi:

a) djeca poginulih, umrlih i nestalih branitelja, bez obaju roditelja, te ratni vojni invalidi sa 100 %-tnim oštećenjem organizma, I. skupine invaliditeta;

b) obitelji s dva poginula, umrla i nestala branitelja i s više poginulih, umrlih i nestalih branitelja te ratni vojni invalidi sa 100 %-tnim oštećenjem organizma, II. skupine invaliditeta;

c) obitelji poginulih, umrlih i nestalih branitelja te ratni vojni invalidi s 90 %-tnim, 80 %-tnim i 70 %-tnim oštećenjem organizma;

d) ostali ratni vojni invalidi;

e) razvojačeni branitelji.

Članak 57.

Općine će svojim propisima utvrditi prava za osobe iz članka 1., 2. i 3. ovoga Zakona, a osobito:

- a) pravo na jednokratnu novčanu potporu zbog teške materijalne situacije;
- b) pravo na potporu u slučaju smrti člana obitelji;
- c) pravo na pomoć u liječenju;
- d) pravo na oslobođenje od obveze plaćanja naknade za komunalnu infrastrukturu;
- e) pravo na oslobođenje od obveze plaćanja općinskih administrativnih pristojbi;
- f) pravo na dodjelu općinskih stanova.

Članak 58.

(1) Općine će svojim propisom utvrditi način ostvarivanja prava za osobe iz članka 1., 2. i 3. ovoga Zakona, a osobito:

- a) financiranje općinskih organizacija proisteklih iz Domovinskog rata (u daljnjem tekstu: organizacija);
- b) osiguranje uredskih prostora neophodnih za rad organizacija;
- c) osiguranje potrebne i neophodne razine financiranja rada organizacija;
- d) osiguranje izgradnje i održavanja postojećih spomen-obilježja i groblja u koja su pokopani poginuli branitelji.

(2) Općine mogu svojim propisima utvrditi i druga prava koja nisu obuhvaćena ovim Zakonom ako ih općine smatraju značajnima za ostvarivanje prava osoba iz članka 1., 2. i 3. ovoga Zakona.

(3) Propise iz članka 57. ovoga Zakona te iz ovoga članka općine će donijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objave ovoga Zakona u *Službenim novinama Kantona Središnja Bosna*.

Članak 59.

Dobitnicima ratnih priznanja i odličja općina je dužna osigurati ostvarivanje prava na organiziranje pogreba uz državne počasti i oglašavanje smrti u javnim medijima te osigurati grobna mjesta na lokaciji za zaslužne ličnosti.

VI. NADZOR

Članak 60.

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja Kantonalna uprava.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 61.

(1) U roku od šest mjeseci od dana objave ovoga Zakona u *Službenim novinama Kantona Središnja Bosna* Kantonalna uprava donijet će propise iz svoje mjerodavnosti, predviđene ovim Zakonom.

(2) Na propise iz stavka (1) ovoga članka suglasnost daje Vlada Kantona.

Članak 62.

Ratni vojni invalid kojemu su do stupanja na snagu ovoga Zakona, uz finansijsku potporu državnih tijela, radi ulaska u zgradu i uporabe stana u invalidskim kolicima, uklonjene arhitektonsko-urbanističke barijere, ne može ostvariti pravo iz članka 35. ovoga Zakona.
